

Resultater for de obligatoriske sprogprøver i grundskolen for skoleåret 2022/23

Sammenfatning

- For skoleåret 2022/23 er der indberettet oplysninger om obligatoriske sprogprøver på 20 skoler på ét eller flere klassetrin, heraf 15 folkeskoler og fem fri- og privatskoler.
- 607 elever aflagde den obligatoriske sprogprøve i børnehaveklassen i skoleåret 2022/23, mens 210 elever aflagde den obligatoriske sprogprøve i 1.-9. klasse i skoleåret 2022/23.
- 89 procent af de i alt 607 elever i børnehaveklassen, som tog minimum ét sprogprøveforsøg, blev vurderet sprogpåvare i løbet af skoleåret. Heraf blev 76 procent af eleverne vurderet sprogpåvare ved første forsøg.
- 81 procent af de i alt 210 elever i 1.-9. klasse, som tog minimum et sprogprøveforsøg, blev vurderet sprogpåvare i løbet af skoleåret. Heraf blev 48 procent af eleverne vurderet sprogpåvare ved første forsøg.
- 96 procent af eleverne i børnehaveklassen, som aflagde ét eller flere sprogprøveforsøg, rykkede et klassetrin op.
- 94 procent af eleverne i 1.-9. klasse, som aflagde ét eller flere sprogprøveforsøg, rykkede et klassetrin op.

Boks 1: Kort om sprogprøver i grundskolen

Fra og med skoleåret 2019/20 er der indført obligatoriske sprogprøver på grundskoler og afdelinger af grundskoler med mere end 30 procent elever, der bor i et boligområde, der har været på Indenrigs- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder mindst én gang inden for de seneste tre år. På de omfattede skoler skal der gennemføres obligatoriske sprogprøver for samtlige elever i børnehaveklassen og for elever i 1.-9. klasse, som skal ophøre med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende".

Sprogprøven i børnehaveklassen

Eleverne i børnehaveklassen har tre obligatoriske prøveforsøg og et fjerde frivilligt forsøg på at blive vurderet sprogpåparat ved sprogprøven inden påbegyndelse af 1. klasse. Vurderes en elev sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere sprogprøveforsøg. Hvis en elev i børnehaveklassen ikke vurderes sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven deltage i det efterfølgende sprogprøveforsøg. Derudover skal skolen iværksætte en række understøttende indsatser (sprogstimuleringsforløb og forældreinddragelse) forud for det næste sprogprøveforsøg.

Vurderes eleven ikke sprogpåparat efter tredje sprogprøveforsøg, skal eleven tilbydes at deltage i frivillig sommerskole, ligesom eleven skal tilbydes et fjerde frivilligt sprogprøveforsøg inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse. Vurderes eleven ikke sprogpåparat ved det tredje obligatoriske eller fjerde frivillige sprogprøveforsøg, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår. I særlige tilfælde kan elever i børnehaveklassen få dispensation til oprykning, såfremt skolelederen vurderer, at deres faglige niveau er højt nok hertil, på trods af ikke at være vurderet sprogpåparat i løbet af skoleåret, jf. folkeskolelovens §11a, stk. 5.

Sprogprøven i 1.-9. klasse

Omfattede elever i 1.-9. klasse har fire obligatoriske sprogprøveforsøg til at blive vurderet sprogpåparat inden påbegyndelse af næste klassetrin. En elev i 1.-9. klasse skal vurderes sprogpåparat ved den obligatoriske sprogprøve, enten hvis skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende" eller inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven har modtaget undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende". Dette eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i to år.

Vurderes eleven sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere sprogprøveforsøg. Vurderes eleven ikke sprogpåparat efter fjerde sprogprøveforsøg, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin igen i det efterfølgende skoleår og fortsætte med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende". En elev kan dog kun gå ét klassetrin om fra børnehaveklasse til 9. klasse som følge af at være blevet vurderet ikke-sprogpåparat i forbindelse med gennemførelsen af sprogprøver.

Særlige forhold for børn, der er fordrevet fra Ukraine, i 2022/23 år

Elever med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, indgår ikke i opgørelsen af andelen af elever med bopæl i udsatte boligområder, jf. Folkeskolelovens § 5, stk. 6 samt § 11a, 1. pkt. Krav om sprogprøver kan derfor fraviges for denne gruppe.

Sprogprøver for skoleåret 2022/23

For skoleåret 2022/23 er der indberettet oplysninger om obligatoriske sprogprøver på 20 skoler. På disse skoler aflagde 817 elever samlet set på tværs af alle klassetrin ét eller flere sprogprøveforsøg. Samlet er der afholdt 1.265 sprogprøveforsøg¹. De 20 skoler dækker over 15 folkeskoler og fem fri- og private grundskoler. Ud af disse gennemførte 18 skoler også obligatoriske sprogprøver i skoleåret 2021/22. De sidste to skoler gennemførte obligatoriske sprogprøver året før i 2020/21.

Over de fire skoleår, hvor de obligatoriske sprogprøver er afholdt, er der færre og færre skoler, som gennemfører obligatoriske sprogprøver, *jf. tabel 1*. Det skyldes, at antallet af udsatte boligområder har været faldende gennem perioden². I 2019/20 var 40 skoler på den vejledende liste over skoler, som skulle afholde sprogprøver, mens der i 2022/23 var 20 skoler på den vejledende liste.

Ud af de 20 skoler på den vejledende liste, er der en skole, som er ophørt, mens en skole ikke har levet op til kravet om obligatoriske sprogprøver. Der er to skoler, der ikke fremgår af den vejledende liste, som har afholdt sprogprøver.

Tabel 1: Oversigt over antal skoler, som har afholdt sprogprøver, samt hvor mange af disse, som er tidligere sprogprøveafholdende, 2019/20-2022/23

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Sprogprøveafholdende skoler	39	28	24	20
- heraf skoler, som tidligere har afholdt sprogprøver	-	27	21	18

Note: Heraf skoler, som tidligere har afholdt sprogprøver, er en delmængde af det samlede antal sprogprøveafholdende skoler i hvert enkelt skoleår.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

På tværs af skoler og klassetrin blev 29 elever angivet som fritaget fra den obligatoriske sprogprøve i skoleåret 2022/23³.

Der er forskel på den obligatoriske sprogprøve i børnehaveklassen og den obligatoriske sprogprøve i 1.-9. klasse. I notatet præsenteres først opgørelser for sprogprøven i børnehaveklassen og dernæst følger opgørelser for sprogprøven i 1.-9. klasse.

¹ Se informationer om datarensning og validering under "Datagrundlag og metode" sidst i notatet.

² <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2022/dec/fald-i-antal-af-udsatte-boligomraader-fortsætter-i-2022>

³ Fritagelser har hjemmel § 14 i bekendtgørelse nr. 696 af 4. juli 2019 om obligatoriske sprogprøver i grundskolen, hvoraf det følger, at skolens leder fritager en elev, hvis eleven på grund af betydelig funktionsnedsættelse heller ikke på særlige vilkår kan aflægge sprogprøven.

Antal afholdte sprogpøveforsøg i børnehaveklassen og andel af elever, som er vurderet sprogpøarate

I skoleåret 2022/23 aflagde 607 elever i børnehaveklassen ét eller flere obligatoriske sprogpøveforsøg. Samlet set aflagde disse elever 841 sprogpøveforsøg, *jf. tabel 2*. 541 elever svarende til 89 procent af de i alt 607 elever, som tog minimum et sprogpøveforsøg, blev vurderet sprogpøarate ved ét af de fire sprogpøveforsøg.

Tabel 2: Oversigt over antal prøver, elever, sprogpøarate elever, oprykkere og omgængere for børnehaveklassen, 2019/20-2022/23

Skoleår	Antal sprogpøveforsøg i alt	Antal elever med mindst et sprogpøveforsøg	Antal elever vurderet sprogpøarate	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2022/23	841	607	541 (89 pct.)	575 (95 pct.)	32 (5 pct.)
2021/22	1.126	821	742 (90 pct.)	787 (96 pct.)	34 (4 pct.)
2020/21	1.272	863	777 (90 pct.)	823 (95 pct.)	40 (5 pct.)
2019/20	1.608	1.133	1.009 (89 pct.)	1.086 (96 pct.)	47 (4 pct.)

Note: Antal elever i børnehaveklassen, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever, der tog sprogpøve. Der er ti elever, som er vurderet sprogpøarate, men som alligevel er omgængere i skoleåret 2022/23.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Antallet af elever, der rykkede et klassetrin op (575 elever), er større end antallet af elever, der blev vurderet sprogpøarat (541 elever). Det skyldes, at 44 elever er rykket op til 1. klasse uden at være vurderet sprogpøarat ved sprogpøven i børnehaveklassen. 37 af disse elever havde en særlig tilladelse til oprykning, da skolelederen vurderede, at elevernes faglige grundlag til oprykning var tilstrækkelig, *jf. folkeskolelovens §11a, stk. 5*. Derudover er 10 elever ikke rykket op, selvom de er vurderet sprogpøarat. 32 elever (fem procent), som gennemførte sprogpøven, gik børnehaveklassen om.

Sammenlignet med skoleåret 2021/22 er antallet af elever i børnehaveklassen, som deltager i sprogpøven faldet. Andelen af elever, der vurderes sprogpøarat og andelen af elever, der rykker op i skoleåret 2022/23, er på niveau med skoleåret 2021/22.

Hovedparten (76 procent) af eleverne i børnehaveklassen, der deltog i sprogpøven, blev vurderet sprogpøarate allerede ved første sprogpøveforsøg, *jf. tabel 3*. Efter det tredje sprogpøveforsøg var otte procent af eleverne fortsat ikke vurderet sprogpøarate.

Tabel 3: Antal (andel) sprogparate og ikke sprogparate elever fordelt på sprogrøveforsøg samt antal afholdte sprogrøve i børnehaveklassen, 2022/23

Sprogrøveforsøg	Første forsøg	Andet forsøg	Tredje forsøg	Fjerde forsøg (frivilligt)
Antal sprogparate	464 (76 pct.)	39 (6 pct.)	37 (5 pct.)	* (0 pct.)
Antal ikke-sprogparate	143 (24 pct.)	97 (16 pct.)	46 (8 pct.)	14 (2 pct.)
Antal afholdte sprogrøve	607	136	83	15

Note: Andel sprogparate og ikke-sprogparate elever er udregnet ud af det samlede antal elever i børnehaveklassen, som har taget mindst et sprogrøveforsøg i skoleåret 2022/23 (dvs. 607 elever).

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Der ses ingen større kønsmæssige forskelle i, ved hvilket forsøg eleverne bliver vurderet sprogparate. Blandt de 14 elever, der vurderes ikke-sprogparate efter fjerde forsøg, ses en overvægt af piger.

Antal afholdte sprogrøve i 1.-9. klasse og andel af elever, som blev vurderet sprogparate

I skoleåret 2022/23 aflagde 210 elever på 1.-9. klassetrin ét eller flere sprogrøveforsøg. Samlet set aflagde disse elever 429 sprogrøveforsøg, *jf. tabel 4*. De 210 elever fordeler sig på i alt 14 skoler (12 folkeskoler og to fri- og privatskoler)⁴.

Tabel 4: Oversigt over antal prøver, elever, sprogparate elever, oprykkere og omgængere for 1.-9. klassetrin, 2022/23

Klassetrin	Antal sprogrøveforsøg i alt	Antal elever med mindst et sprogrøveforsøg	Antal elever vurderet sprogparate	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
1.-3. kl.	90	30	11 (37 pct.)	29 (97 pct.)	*
4.-6. kl.	275	150	134 (89 pct.)	139 (93 pct.)	11 (7 pct.)
7.-9. kl.	59	30	26 (87 pct.)	29 (97 pct.)	*
Samlet	429	210	171 (81 pct.)	197 (94 pct.)	13 (6 pct.)

Note: Antal elever i 1.-9. klasse, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever, der tog sprogrøven. Ved sprogrøveforsøg 4 er der på nogle klassetrin

⁴ De resterende seks skoler har kun afholdt sprogrøve i børnehaveklassen.

færre end tre elever, som er vurderet sprogpårt, hvorfor antallet af sprogpårt ikke er vist fordelt på hvert enkelt klasstrin her.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Samlet set blev 81 procent af eleverne i 1.-9. klasse, som aflagde et eller flere sprogpårtforsøg, vurderet sprogpårt. Antallet af elever, der rykkede et klasstrin op (197 elever), er større end antallet af elever, der blev vurderet sprogpårt (171 elever), idet 26 elever er rykket et klasstrin op uden at være vurderet sprogpårt.

Blandt de 210 elever, som aflagde mindst ét sprogpårtforsøg, udgjorde elever på 4.-6. klasstrin den største andel. Det samme gjorde sig gældende i skoleåret 2020/21 og 2021/22.

Af *tabel 5* fremgår antallet af elever, som aflagde sprogpårtforsøg på tværs af klasstrin for skoleårene 2019/20 til 2022/23. Antallet af elever, som deltager i sprogpårt på 1.-9. klasstrin, har været faldende i perioden. Antallet af omgængere i skoleåret 2022/23 er på niveau med skoleåret 2021/22.

Tabel 5: Oversigt over antal prøver, elever, sprogpårt elever, oprykkere og omgængere i 1.-9. klasstrin, 2019/20- 2022/23

Skoleår	Antal sprogpårtforsøg i alt	Antal elever med mindst et sprogpårtforsøg	Antal elever vurderet sprogpårt	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2022/23	424	210	171 (81 pct.)	197 (94 pct.)	13 (6 pct.)
2021/22	410	256	237 (93 pct.)	242 (95 pct.)	14 (5 pct.)
2020/21	878	564	477 (85 pct.)	556 (99 pct.)	8 (1 pct.)
2019/20	1.066	760	634 (83 pct.)	756 (99 pct.)	4 (1 pct.)

Note: Antal elever i 1.-9. klasse, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever, der tog sprogpårt.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Omtrent halvdelen (48 procent) af eleverne i 1.-9. klasse blev vurderet sprogpåparat ved første sprogpåprøveforsøg, *jf. tabel 6*. Efter det fjerde sprogpåprøveforsøg er der 27 elever fordelt på fire institutioner, som fortsat ikke er vurderet sprogpåparat. 19 af disse elever rykkede alligevel op til næste klassetrin.

Tabel 6: Antal (andel) sprogpåparate og ikke sprogpåparate elever fordelt på sprogpåprøveforsøg og klassetrin for 1.-9. klasse, 2022/23

Klassetrin		Forsøg 1	Forsøg 2	Forsøg 3	Forsøg 4
1.-3. kl.	Antal sprogpåparate	6	*	*	*
	Antal ikke-sprogpåparate	24	23	21	11
4.-6. kl.	Antal sprogpåparate	81	29	18	6
	Antal ikke-sprogpåparate	69	39	21	12
7.-9. kl.	Antal sprogpåparate	13	9	4	*
	Antal ikke-sprogpåparate	17	8	4	4
Antal sprogpåparate elever i alt		100 (48 pct.)	39 (19 pct.)	24 (11 pct.)	8 (4 pct.)
Antal ikke sprogpåparate elever i alt		110 (52 pct.)	70 (33 pct.)	46 (22 pct.)	27 (13 pct.)
Antal elever i alt		210	109	70	35

Note: Ved sprogpåprøveforsøg 2, 3 og 4 er der på nogle klassetrin færre end tre elever, som er vurderet sprogpåparat, hvorfor antallet af sprogpåparate ikke er vist fordelt på klassetrin her.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Tabel 6 viser, at der er et antal elever, som påbegyndte sprogpåprøven, men som ikke har anvendt alle obligatoriske forsøg, selvom de forudgående forsøg ikke var bestået. Eksempelvis blev der kun aflagt 35 forsøg som fjerde sprogpåprøveforsøg, selvom 46 elever ikke blev vurderet sprogpåparate i tredje sprogpåprøveforsøg.

Boks 2: Datagrundlag og metode

Skolerne skal hvert år elektronisk indberette oplysninger om de enkelte elevers resultater for sprogprøverne til Styrelsen for It og Læring (STIL). Der skal indberettes oplysninger omkring de enkelte elevers resultater, hvorvidt elever efter § 11 a, stk. 5, i lov om folkeskolen får tilladelse til at påbegynde 1. klasse, rykker op til næste klassetrin, går et klassetrin om samt om børnehaveklasseeleverne deltager i frivillig undervisning i sommerferien. Endvidere skal skolerne elektronisk indberette antal elever, der bliver fritaget fra sprogprøve. Indberetningen skal ske senest d. 5. september i det efterfølgende skoleår. Oplysninger bruges til udarbejdelse af statistik.

STIL har pr. september 2023 modtaget data fra 20 skoler om 829 elever.

Som led i kvalitetssikringen af data er der blandt andet på baggrund af dialog med skoler lavet en række metodiske forretningsregler for indberetningerne for både børnehaveklassen og for 1.-9. klassetrin.

Hvis en elev er vurderet sprogpåberedt, men det ikke er angivet, hvorvidt eleven rykker et klassetrin op, antages det, at eleven er rykket op. Dermed undgås det at overestimere andelen af omgængere, og i fald disse elever alligevel i praksis går en klasse om, må det antages, at det ikke skyldes manglende sprogpåberedthed.

Indberetningerne indeholder et antal elever, hvor der ikke er angivet et eneste prøveforsøg, og hvor der ikke er givet en særlig tilladelse til oprykning, samtidig med at eleven rykker op. For disse elever antages det, at der enten er tale om en fritagelse eller en oprettelse af elever, som først skal tage sprogprøven i skoleåret 2023/24. Disse elever indgår derfor ikke i datagrundlaget for skoleåret 2022/23.

I en række observationer er det ikke angivet, hvorvidt eleven rykker op. I de tilfælde, hvor der heller ikke er angivet et eneste sprogprøveforsøg, slettes observationen. Disse observationer fjernes også, selvom der er angivet ét eller flere sprogprøveforsøg i forsøg 1 og 2, hvor eleven er vurderet ikke-sprogpåberedt, da det indikerer et afbrudt forløb. Det medfører, at andelen af omgængere muligvis underestimeres en smule.

Hvis en elev er vurderet ikke-sprogpåberedt i alle forsøg, og der er givet en særlig tilladelse til oprykning, men oprykning ikke er angivet, antages det, at eleven er rykket et klassetrin op. Hvis eleven modsat er vurderet sprogpåberedt i børnehaveklassen, og det er angivet, at der er givet særlig tilladelse til oprykning (jf. §11 a stk. 5), tæller det ikke med som en særlig tilladelse.

For et antal elever er det indberettet, at de i flere sprogprøveforsøg er vurderet sprogpåberedt. Her anvendes det første sprogprøveforsøg, hvor det er angivet, at eleven er vurderet sprogpåberedt.

Der er en række elever, som har flyttet skole i løbet af skoleåret og derfor ikke har gennemført alle sprogprøveforsøg. Disse elever fjernes.

For nogle børnehaveklasseelever er det angivet, at eleven eksempelvis har taget et første og et tredje sprogprøveforsøg uden, at der er indberettet et andet sprogprøveforsøg. Her antages det, at eleven er vurderet ikke-sprogpåberedt i sit andet forsøg.

I de indberettede data betyder de opsatte forretningsregler, at 12 elever udgår af de endelige resultater.

De opsatte metodiske forretningsregler er valideret i dialog med deltagende skoler.